

Erkenning voor patiënten met longkanker door asbest

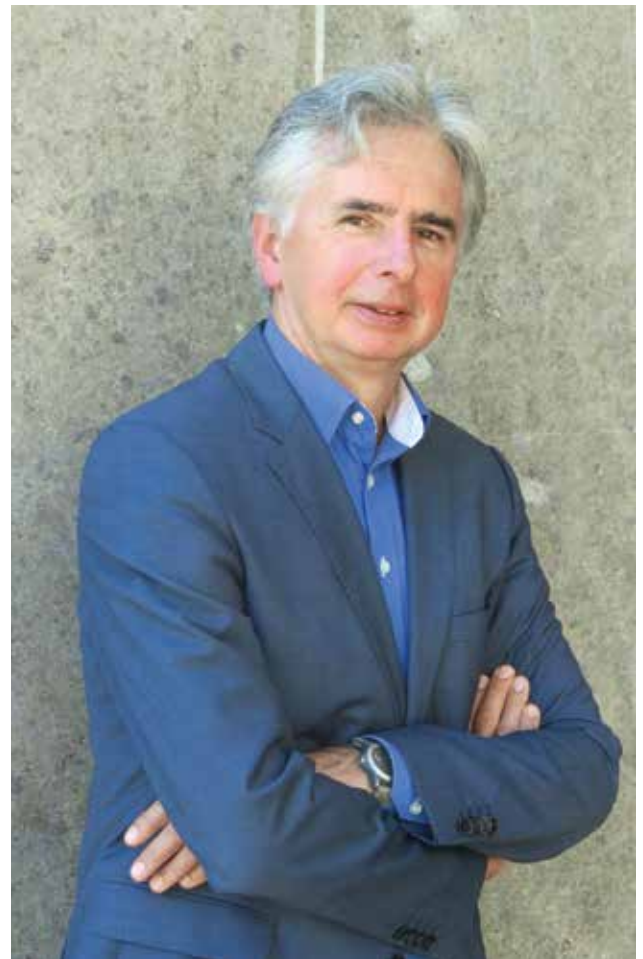
De eerste patiënten hebben zich gemeld om in aanmerking te komen voor een uitkering in het kader van de Tegemoetkomingsregeling Stoffengerelateerde Beroepsziekten die recentelijk van kracht is geworden. Met het tot stand komen hiervan is een belangrijke stap gezet voor deze patiënten en hun nabestaanden, stelt Jan Warning, directeur van het Instituut slachtoffers van beroepsziekten door gevaarlijke stoffen ISBG. Ook voor longartsen is het zaak van deze regeling op de hoogte te zijn, vindt hij.

Over de vraag hoe om te gaan met slachtoffers van beroepsziekten bestaat al jarenlang discussie. Het feit dat nu een regeling van kracht is geworden voor mensen die lijden aan drie specifieke beroepgerelateerde ziekten – longkanker door asbest, allergisch beroepsastma en chronisch *solvent-induced encephalopathy* – is dan ook te beschouwen als een vorm van erkenning. “Waar het longkanker door asbest betreft is het natuurlijk een moeilijk onderwerp”, zegt Warning. “Longkanker kan immers ook ontstaan door andere oorzaken, zoals roken. De vraag is dus in hoeverre hard te maken is dat het een beroepsziekte is. En wie moet dan betalen voor de schade: de overheid of de werkgever? De laatste zit daar niet altijd op te wachten en zal in een aantal gevallen wellicht ook inmiddels niet meer bestaan. De overheid heeft lang op het standpunt gestaan dat de patiënt hiervoor een juridische procedure moest beginnen tegen zijn vroegere werkgever. Maar dat is een lange weg die niet past bij de situatie van een ernstig zieke.” Het is dus een goede zaak dat de onderzoekscommissie onder leiding van Ton Heerts, die in opdracht van het kabinet onderzocht hoe de afhandeling van beroepsziekteclaims kon worden vereenvoudigd, tot het voorstel voor een eenmalige tegemoetkoming door de overheid kwam. De hoogte van die tegemoetkoming is vastgesteld op € 22.839,- en wordt jaarlijks geïndexeerd.

HET PROCES

Het ISBG gaat niet bijzonder veel ruchtbaarheid geven aan de regeling, stelt Warning, omdat ze niet onterecht hoop wil geven aan mensen. “Maar het is uiteraard wel belangrijk dat longartsen hiervan op de hoogte zijn”, zegt hij. “Wanneer een patiënt longkanker heeft, kan de longarts vragen of hij

“Het ISBG gaat niet bijzonder veel ruchtbaarheid geven aan de regeling, maar het is wel belangrijk dat longartsen hiervan op de hoogte zijn”

Jan Warning

met asbest heeft gewerkt. Als dit het geval is, kan deze zich bij ons melden. Op basis van een medische machtiging vraagt het ISBG informatie bij de arts op. Ook wordt in een huisbezoek het arbeidsverleden in kaart gebracht. Vervolgens kan Lexces, het landelijk expertisecentrum stoffengerelateerde beroepsziekten, de veroorzakingswaarschijnlijkheid vaststellen of de primaire longkanker inderdaad door asbestblootstelling is veroorzaakt. Hierbij zijn een longarts, een arbeidshygiënist en een bedrijfsarts betrokken. Lexces heeft voor de beoordeling een medisch protocol opgesteld, dat is gepubliceerd in

“De verwachting is dat het aantal aanmeldingen om voor de regeling in aanmerking te komen in de komende periode zal toenemen”

de Staatscourant. Op basis van de uitkomst brengt het ISBG een advies uit aan de Sociale Verzekeringsbank.” De aanvraag moet bij leven worden ingediend, maar het komt voor dat de patiënt overlijdt voordat de procedure is afgerond. “Dit betekent dat wij als ISBG ook contacten met nabestaanden onderhouden”, zegt Warning, “want in zo’n geval komt de tegemoetkoming wanneer deze is toegekend ter beschikking aan hen.”

ONDERZOEK

Naar longkanker door asbest wordt in Nederland weinig onderzoek gedaan. “Voor de behandeling maakt het niet uit hoe de longkanker is ontstaan”, zegt Warning. “Maar dat is niet de enige reden, het heeft ook met het stelsel te maken. In andere landen wordt er meer onderzoek naar gedaan, omdat daar eerder wordt gekeken naar de rol van werk in het ontstaan van ziekte. Afhankelijk van het stelsel dat in een land bestaat, krijgt iemand met een beroepsziekte een hogere uitkering dan wanneer de ziekte niet door het werk is ontstaan.”

In Nederland zal nu ook anders tegen het onderwerp worden aangekeken verwacht Warning, door de regeling die er is gekomen. “Ziekten die door het werk zijn ontstaan, zijn te voorkomen”, zegt hij. “Dat vergt een ander preventietraject.”

ISBG

Het Instituut Slachtoffers Beroepsziekten door Gevaarlijke stoffen (ISBG) adviseert de Sociale Verzekeringsbank over het recht op een tegemoetkoming voor slachtoffers met een beroepsziekte door gevaarlijke stoffen in het kader van de uitvoering van de TSB-regeling. Andere taken zijn voorlichting en verspreiding van kennis op het gebied van beroepsziekten door gevaarlijke stoffen. Het ISBG is in 2022 opgericht door organisaties van werkgevers en werknemers en het Verbond van Verzekeraars. Het ISBG werkt nauw samen met het Instituut Asbestslachtoffers (IAS). Kijk voor meer informatie op <https://isbg.nl> of <https://asbestslachtoffers.nl>.

In sommige landen wordt daar nu meer geld aan besteed dan in ons land het geval is. In Duitsland bijvoorbeeld wordt 8% van de verzuimpremie voor werkgevers besteed aan preventie. Dat geeft een ander perspectief.”

ZORGVULDIGE STAPPEN

De regeling die nu in werking is getreden, wordt geleidelijk ingevoerd. De komende jaren worden meer stoffengerelateerde beroepsziekten aan de bestaande lijst toegevoegd. Een speciale Adviescommissie Lijst Beroepsziekten is ingesteld om de minister hierover te adviseren. “De overheid is bewust gestart met de drie aan werk gerelateerde ziekten longkanker door asbest, allergisch beroepsastma en chronisch *solvent-induced encephalopathy*”, zegt Warning. “Natuurlijk zijn er meer ziekten waarin de werkomstandigheden een rol kunnen spelen, maar het opstellen van een medisch protocol moet zo zuiver mogelijk zijn en dat vergt tijd.”

Het aantal aanvragen van patiënten met allergisch beroepsastma zit al boven de honderd. Voor longkanker door asbest is dat momenteel ruim 20. “Dat vrij bescheiden aantal heeft te maken met de nog beperkte bekendheid van de regeling onder artsen en patiënten”, zegt Warning. “De patiënt heeft vaak geen besef hoe hij aan de longkanker is gekomen. Volgens schattingen gaat het om zo’n 500-600 gevallen per jaar waarin de blootstelling aan asbest de oorzaak is voor de longkanker. De verwachting is dus dat het aantal aanmeldingen om voor de regeling in aanmerking te komen in de komende periode zal toenemen. Dat is goed. De patiënten en hun nabestaanden hebben er belang bij dat deze mogelijkheid er nu is.” ■